

TALOUSARVIOALOITE 502/2013 vp

Määrärahan osoittaminen eläinkokeita korvaavan vaihtoehtomenetelmäkeskus FICAM:n viranomaistoimintaan

Eduskunnalle

Pirkanmaalaiset kansanedustajat haluavat tuoda esille, että niin maakunnalle kuin koko maallekin on tärkeää valtion rahoituksen osoittaminen Tampereen yliopiston yhteydessä toimivalle eläinkokeita korvaavalle kansalliselle vaihtoehtomenetelmäkeskus FICAM:lle. Keskus kehittää ja validoi ihmisperäiseen solu- ja kudosiselitykseen perustuvia testimenetelmiä, joilla voidaan täydentää tai korvata eläinkokeita joko viranomais- tutkimuksissa tai perustutkimuksessa. FICAM toimii vaihtoehtomenetelmien asiantuntijakeskuksena Suomessa, ja sen johtaja toimii Suomen yhteyshenkilönä Euroopan unionissa. FICAM toimii Suomessa EU-lainsäädännön ja kansallisen koe-eläinlain mukaisena virallisena validointi- ja referenssilaboratoriona.

Euroopassa FICAM:n kaltaisia tutkimuskeskuksia on vain Saksassa, Itävallassa ja Belgiassa. Monet kosmetiikkayritykset ja lääke- ja kemianteollisuuden yritykset ovat lähteneet myös mukaan vaihtoehtomenetelmätutkimuksiin.

Eläinkokeiden huonosta vastaavuudesta on esimerkiksi, että vain alle kymmenen prosenttia kehitteillä olevista lääkkeistä saa lopulta myyntiluvan, koska lääkesuunnittelun alkuvaiheessa ei käytetä tarpeeksi hyvin ihmisen biologiaa vastaavia malleja.

1.8.2013 tuli voimaan laki tieteellisiin ja opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelusta. Laki muun muassa edellyttää edistämään eläinkokeettomien menetelmien kehittämistä validoituiksi rutiinimenetelmiksi. Koe-eläintoiminta

keskittyy Suomessa neljään yliopistoon, joissa on koe-eläinkeskukset. Niiden kiinteistö- ja toimintamenot ovat olleet noin 10 miljoonaa euroa vuodessa. Vaihtoehtomenetelmien myötä on mahdollisuus pidemmällä aikavälillä saada kansantaloudellisia säästöjä eläinkoekulujen vähentämisenä sekä tarkempina ja tehokkaampina tutkimustuloksina. Jo lyhyellä aikavälillä on vaihtoehtomenetelmätutkimuksella mahdollisuus saada kaupallisen toiminnan tuottoja.

FICAM:n viranomaistoiminta tulee jatkossa turvata valtion rahoituksella. Opetus- ja kulttuuriministeriö tulee omalta osaltaan rahoittamaan vuoteen 2016 saakka FICAM:n toimintaa siten, että vaihtoehtomenetelmäkeskus antaa kansallisen tason palvelua muille yliopistoille muun muassa koulutus- ja tietopalveluina. Tampereen yliopisto jatkaa vaihtoehtomenetelmäkeskuksen toiminnan rahoittamista perus- ja tukitoiminnoissa, mutta ei vaihtoehtomenetelmäkeskuksen viranomaistehtävissä, sillä lainsäädännölliset koe-eläintoiminnan velvoitteet kohdistuvat maa- ja metsätalousministeriön vastuulle.

Vaihtoehtomenetelmäkeskus FICAM:n vuotuinen määrärahan tarve viranomaistoimintaan on 1,0 miljoonaa euroa, josta vuoteen 2016 saakka on tulossa opetus- ja kulttuuriministeriön kautta 250 000 euroa vuodessa. Keskuksella on tarve vuotuisen 750 000 euron lisärahoitukseen maa- ja metsätalousministeriön pääluokasta.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

TAA 502/2013 vp — Hanna Tainio /sd ym.

*että eduskunta ottaa valtion vuoden
2014 talousarvioon momentille 30.01.22
lisäyksenä 750 000 euroa eläinkokeita*

*korvaavan vaihtoehtomenetelmäkeskus
FICAM:n viranomaistoiminnan rahoitukseen.*

Helsingissä 27 päivänä syyskuuta 2013

Hanna Tainio /sd
Kimmo Sasi /kok
Saara Karhu /sd
Jukka Gustafsson /sd
Oras Tynkkynen /vihr
Pauli Kiuru /kok
Mikko Alatalo /kesk
Arto Satonen /kok
Pertti Virtanen /ps

Anna Kontula /vas
Laila Koskela /ps
Martti Mölsä /ps
Lea Mäkipää /ps
Harri Jaskari /kok
Arto Pirttilahti /kesk
Leena Rauhala /kd
Sofia Vikman /kok